



Vláda Slovenskej republiky

a

Lekárske odborové združenie

**MEMORANDUM
O ÚPRAVE POMEROV
V ZDRAVOTNÍCTVE**

- Preambula
- 1 Zabezpečenie dodržiavania Zákonníka práce a Vyhlášky tykajúcej sa minimálneho materiálneho a personálneho zabezpečenia bez rozdielu vo všetkých zdravotníckych zariadeniach na Slovensku
 - 2 Zmena systému financovania zdravotníckych zariadení tak, aby platby zdravotných poisťovní odzrkadľovali reálne náklady na zdravotnú starostlivosť vrátane zohľadnenia ceny práce zdravotníckych pracovníkov
 - 3 Zastavenie transformácie nemocníc na akciové spoločnosti
 - 4 Legislatívna garancia postupného navýšenia základných plátov lekárov
 - 5 Zabezpečenie prijatia všetkých lekárov, ktorí podali výpoveď
 - 6 Odstránenie všetkých negatívnych krokov vykonaných voči lekárom v súvislosti s podaním výpovedí lekárov
 - 7 Úprava pracovných zmlúv
 - 8 Protikorupčné opatrenia
 - 9 Kódex vzťahu lekára k pacientovi
 - 10 Ukončenie akcie Lekárskeho odborového združenia
 - 11 Riešenie sporov
 - 12 Záverečné ustanovenia

Memorandum o úprave pomerov v zdravotníctve

Preambula

uznávajúc, že život a zdravie človeka je jednou z najvýznamnejších hodnôt, ktorú treba chrániť a ich ochrana je spoločným cieľom a záujmom Vlády Slovenskej republiky, ako aj lekárov sa

Vláda Slovenskej republiky, ako reprezentant výkonnej moci v štáte (*ďalej len „vláda“*) (*spoločne aj „zmluvné strany“*)

a

Lekárske odborové združenie, so sídlom Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Antolská 11, 851 07 Bratislava, IČO: 35 992 620, ako najväčší reprezentant lekárov, združených v odborových organizáciách (*ďalej len „LOZ“*) (*spoločne aj „zmluvné strany“*)

rozhodli uzatvoriť nasledovné memorandum o úprave pomerov v zdravotníctve (*ďalej aj „memorandum“*) v nasledovnom znení:

1. **Zabezpečenie dodržiavania Zákonníka práce a Vyhlášky tykajúcej sa minimálneho materiálneho a personálneho zabezpečenia bez rozdielu vo všetkých zdravotníckych zariadeniach na Slovensku**

1.1 Vláda sa zaväzuje vykonať organizačné a ekonomické opatrenia, ktoré vytvoria predpoklady na dôsledné dodržiavanie Zákonníka práce a Výnosu Ministerstva zdravotníctva SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení (*ďalej aj „personálne normatívy“*).

1.2 Vláda zabezpečí dôsledný a verejný výkon kontroly príslušnými štátnymi orgánmi a uplatnenie sankcií voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorí v tejto lehote nezabezpečia dôsledné dodržiavanie vyššie uvedených právnych predpisov.

1.3 V súvislosti s porušovaním Zákonníka práce a personálneho normatívu sa vláda zaväzuje, že bude prostredníctvom svojich orgánov pravidelne a sústavne, najmenej však raz za tri roky kontrolovať dodržiavanie Zákonníka práce a personálnych normatívov vo všetkých zariadeniach ústavnej starostlivosti vymedzených v § 7 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*ďalej len „zariadenia ústavnej starostlivosti“*) a v prípade porušenia Zákonníka práce alebo personálnych normatívov zabezpečí nápravu stavu do 4 mesiacov od zistenia nedostatkov.

1.4 Ak porušovanie Zákonníka práce a personálneho normatívu bude naďalej pretrvávať vláda zabezpečí, aby boli zamestnanci u ktorých sa zistilo porušovanie Zákonníka práce a personálnych normatívov okrem zákonných nárokov podľa Zákonníka práce odškodnení najmä poskytnutím pracovného voľna na štúdium a vzdelávanie a preplatením vzdelávania bez podmienky zotrvania v pracovnom pomere.

1.5 V prípade, ak bol podaný konkrétny podnet zo strany LOZ, pre porušovanie Zákonníka práce a personálnych normatívov v zariadení ústavnej starostlivosti sa vláda Slovenskej republiky zaväzuje, že Ministerstvo zdravotníctva SR vykoná kontrolu v zariadení

ústavnej starostlivosti do 30 dní od doručenia podnetu a výsledok kontroly oznámi LOZ v lehote 60 dní od doručenia podnetu a v rovnakej lehote prijme opatrenia na odstránenie zistených porušení a nedostatkov.

- 1.6 Vláda sa zaväzuje, že v spolupráci s LOZ, inými odborovými, odbornými a stavovskými organizáciami pripraví návrh novely zákonníka práce, ktorý bude zabezpečovať prijatie materiálnych podmienok vyjadrených v bode 1.1 až 1.5. tohto memoranda. Vláda zabezpečí prípadné skrátené legislatívne konanie tak, aby návrh novely zákona, ktorej obsahom je návrh v prílohe č. 1., mohol nadobudnúť účinnosť 1.1.2012.

2. **Zmena systému financovania zdravotníckych zariadení tak, aby platby zdravotných poisťovní odzrkadľovali reálne náklady na zdravotnú starostlivosť vrátane zohľadnenia ceny práce zdravotníckych pracovníkov**

- 2.1 Vláda Slovenskej republiky sa zaväzuje najneskôr do 31.12.2012, zabezpečiť prijatie takých legislatívnych a organizačných opatrení, aby sa najneskôr do konca roka 2013 reálne v praxi uplatňoval klasifikačný systém spolu so stanovením výšky úhrady za jednotlivé výkony poskytnutej zdravotnej starostlivosti v súlade so zákonom č. 18/1996 Z. z. o cenách. Vláda Slovenskej republiky sa zaväzuje uskutočniť zmenu financovania systému zdravotnej starostlivosti, ktorá bude založená na štandardných diagnostických a terapeutických postupoch stanovených Ministerstvom zdravotníctva SR v spolupráci so stavovskými, odbornými a odborovými organizáciami (najmä Slovenská lekárska komora a LOZ) a bude zohľadňovať reálne náklady (vrátane ceny práce zdravotníckych pracovníkov) na liečbu konkrétnej diagnózy. Vláda sa zaväzuje zabezpečiť zákonnú povinnosť zdravotných poisťovní tieto náklady zariadeniu ústavnej zdravotnej starostlivosti uhradiť.
- 2.2 Pri tvorbe nového systému opísaného v bode 2.1 budú súčasťou expertných skupín pre prípravu príslušných právnych predpisov zástupcovia stavovských, odborných a odborových organizácií. Zástupcovia Slovenskej lekárskej komory a LOZ budú mať v expertných skupinách spolurozhodovaciu právomoc.

3. **Zastavenie transformácie nemocníc na akciové spoločnosti**

- 3.1 Vláda poverí ministra zdravotníctva aby prostredníctvom poslancov Národnej rady SR najneskôr do 16.12.2011 predložil na schválenie Národnej rade Slovenskej republiky návrh novelizácie zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v znení zmien a doplnkov, ktorým navrhne zrušenie § 84 až 91 zákona v znení prílohy č. 2. Vláda zabezpečí prípadné skrátené legislatívne konanie tak, aby návrh novely zákona, ktorej obsahom je návrh v prílohe č. 2, mohol nadobudnúť účinnosť 1.1.2012. Vláda SR sa zaväzuje nerealizovať predmetné ustanovenia zákona, teda nerealizovať zmenu štátnych organizácií poskytujúcich zdravotnú starostlivosť na akciové spoločnosti až do schválenia NR SR vyššie uvedeného návrhu v prílohe č. 2.
- 3.2 Vláda sa zaväzuje zabezpečiť transparentné a verejne kontrolovateľné fungovanie zdravotníckych zariadení v systéme štátnych príspevkových organizácií. Ministerstvo zdravotníctva SR pripraví príkaz ministra pre riaditeľov nemocníc, ktorým boli pridelené finančné prostriedky na finančnú stabilizáciu zo štátnych finančných aktív v súvislosti s transformáciou nemocníc na štátne akciové spoločnosti, na základe ktorého sa

s účinnosťou od 1.1.2012 sprísniť podmienky hospodárenia s cieľom efektívnejšieho a transparentnejšieho chodu nemocníc.

4. Legislatívna garancia postupného navýšenia základných plátov lekárov

- 4.1 Vláda sa zaväzuje legislatívne zabezpečiť v zariadeniach ústavnej starostlivosti Slovenskej republiky zvýšenie základných plátov zdravotníckych pracovníkov v povolání lekárov na úroveň:
- i. k 1.1.2012 na úroveň minimálne 1,05 – 1,6 násobku priemernej mzdy v národnom hospodárstve podľa dosiahnutého vzdelania, a to v zmysle prílohy č. 1,
 - ii. k 1.7.2012 na úroveň minimálne 1,2 – 1,9 násobku priemernej mzdy v národnom hospodárstve podľa dosiahnutého vzdelania, a to v zmysle prílohy č. 1,
 - iii. k 1.1.2013 na úroveň minimálne 1,25 – 2,3 násobku priemernej mzdy v národnom hospodárstve podľa dosiahnutého vzdelania, a to v zmysle prílohy č. 1.
- 4.2 Vláda zabezpečí prípadné skrátené legislatívne konanie tak, aby návrh novely zákona, ktorej obsahom je návrh v prílohe č. 1., mohol nadobudnúť účinnosť 1.1.2012. Zmena legislatívno-technických náležitostí, zmena formy, či zaradenie základných požiadaviek do iného zákona sa nepovažuje za porušenie tohto záväzku, pokiaľ budú akceptované materiálne podmienky obsiahnuté v prílohe č. 1 tohto memoranda.
- 4.3 Vláda sa zaväzuje vytvoriť finančné predpoklady pre zabezpečenie zvýšených nákladov v spojitosti s realizáciou zákona o odmeňovaní zdravotníckych pracovníkov vykonávajúcich zdravotnícke povolání lekárov prostredníctvom Všeobecnej zdravotnej poisťovne ako aj rokovaním a nájdením vhodného riešenia (vrátane uzatvorenia potrebných dohôd) dofinancovania s ostatnými zdravotnými poisťovňami.

5. Zabezpečenie prijatia všetkých lekárov, ktorí podali výpoveď

- 5.1 Vláda sa zaväzuje uložiť riaditeľom zdravotníckych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva obrany SR, ako aj zabezpečiť v zdravotníckych zariadeniach vlastnených Slovenskou republikou, aby v záujme obnovenia stability systému poskytovania zdravotnej starostlivosti súhlasili s prijatím do pracovného pomeru všetkých lekárov, ktorí podali výpoveď a požiadajú o prijatie, a to so zachovaním ich pracovného zaradenia pred podaním výpovede.
- 5.2 Vláda sa zaväzuje vyzvať všetkých zriaďovateľov zdravotníckych organizácii, ktoré nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, aby v záujme stability systému poskytovania zdravotnej starostlivosti uložili štatutárnym orgánom zdravotníckych zariadení, aby prijali do pracovného pomeru všetkých lekárov, ktorí podali výpovede z pracovného pomeru a požiadajú o prijatie, a to so zachovaním ich pracovného zaradenia pred podaním výpovede.

6. Odstránenie všetkých negatívnych krokov voči lekárom v súvislosti s podaním výpovedí lekárov

- 6.1 Vláda zabezpečí, aby všetci lekári v zdravotníckych zariadeniach a v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva obrany Slovenskej republiky vrátane zdravotníckych zariadení vlastnených Slovenskou republikou, ktorí boli preradení, odvolaní zo svojej riadiacej či inej pozície z dôvodu, že podali výpoveď boli opätovne uvedení do svojich funkcií a na svoje pracovné pozície a aby sa voči nim pre ich konanie nevyvodzovali žiadne negatívne dôsledky a sankcie. Vláda zabezpečí, aby žiadnemu z lekárov nebol znížený plat oproti ich platu, ktorý dosahovali pred podaním výpovede.
- 6.2 Vláda vyzve všetkých zriaďovateľov zdravotníckych organizácii, ktoré nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, aby všetci lekári, ktorí boli preradení, odvolaní zo svojej riadiacej či inej pozície z dôvodu, že podali výpoveď boli opätovne uvedení do svojich funkcií a na svoje pracovné pozície a aby sa voči nim pre ich konanie nevyvodzovali žiadne negatívne dôsledky a sankcie. Súčasne ich vyzve, aby žiadnemu z lekárov nebol znížený plat oproti ich platu, ktorý dosahovali pred podaním výpovede.
- 6.3 Vláda zabezpečí, aby najmä lekári uvedení v prílohe č.3 boli uvedení do svojich funkcií minimálne za rovnakých podmienok, v akých pracovali pred podaním výpovede a aby sa voči nim pre ich konanie nevyvodzovali žiadne negatívne dôsledky a sankcie. Vláda zabezpečí, aby im nebol znížený plat oproti ich platu, ktorý dosahovali pred podaním výpovede.

7. Úprava pracovných zmlúv

- 7.1 Vláda sa zaväzuje zabezpečiť potrebné finančné a materiálne podmienky opísané v čl. 4 pre všetky zariadenia ústavnej starostlivosti tak, aby bolo možné materiálne realizovať návrh zákona opísaný v čl. 4 a zároveň v zariadeniach ústavnej starostlivosti zriadených či vlastnených štátom, či jeho organizáciou zabezpečiť, aby zamestnávateľia uzatvorili minimálne s lekármi, ktorí podali výpovede do podpisu tohto memoranda pracovné zmluvy, v ktorých bude výslovne uvedené a dohodnuté zvýšenie základnej zložky platu najmenej vo rozsahu opísanom v bode 4.1(i) tohto memoranda a to s účinnosťou od 1.1.2012 a v rozsahu opísanom v bode 4.1(ii) tohto memoranda a to s účinnosťou od 1.7.2012. Pracovné zmluvy budú uzatvorené bezodkladne po podpise tohto memoranda. Nová pracovná zmluva bude obsahovať v ostatných záležitostiach rovnaké podmienky (najmä mzda, nenárokovateľné zložky mzdy, sociálne výhody, druh práce alebo miesto výkonu práce, rovnaké podmienky pri rozvrhnutí pracovného času, pracovný úväzok v rovnakom rozsahu, doby platnosti, zachovanie dĺžky výpovednej doby a výmery dovolenky) pre zamestnanca ako pôvodná pracovná zmluva s tým, že táto pracovná zmluva bude dohodnutá bez skúšobnej doby a pracovná zmluva bude obsahovať ustanovenia o zachovaní platnosti a účinnosti dohody a zvyšovaní kvalifikácie.
- 7.2 Vláda sa zaväzuje, že v zariadeniach ústavnej starostlivosti zriadených či vlastnených štátom, či jeho organizáciou, príkazom ministra zdravotníctva zabezpečí, aby sa zvýšenie základnej zložky platu nepremietlo do zníženia nenárokovateľných zložiek plátov lekárov, ktoré mali v pôvodných pracovných zmluvách.
- 7.3 Vláda vyzve aj ostatné zariadenia ústavnej starostlivosti, ktoré sú zriadené alebo vlastnené inými subjektami, aby postupovali obdobným spôsobom ako je uvedené v bodoch 7.1 a 7.2. tohto memoranda.

8. Protikorupčné opatrenia

- 8.1 LOZ sa zaväzuje aktívne spolupracovať pri uplatňovaní protikorupčných opatrení v súlade s podmienkami výkonu lekárskej praxe ustanovenými platnou právnou úpravou. V prípade preukázaného porušenia zákona členom LOZ, začne LOZ disciplinárne konanie proti členovi v súlade so Stanovami LOZ.
- 8.2 LOZ sa zaväzuje predložiť, za aktívnej spolupráce s riaditeľmi nemocníc, do konca februára 2012 na verejnú diskusiu návrh protikorupčných opatrení v nemocniciach.

9. **Kódex vzťahu lekára k pacientovi**

- 9.1 LOZ sa zaväzuje, že do konca februára 2012 vypracuje Kódex vzťahu lekára k pacientovi, ktorý bude obsahovať sankcie voči členom LOZ za porušenie ustanovení a povinností lekárov, ktoré im z kódexu vyplývajú.

10. **Ukončenie akcie Lekárskeho odborového združenia**

- 10.1 LOZ sa zaväzuje ihneď po podpise tohto memoranda a po splnení záväzkov obsiahnutých v článku 5, 6 a 7 tohto memoranda zabezpečiť, aby lekári, ktorí podali výpoveď a splnomocnili Lekárske odborové združenie na zastupovanie pri požiadaní o prijatie do pracovného pomeru nastúpili do pracovného pomeru.
- 10.2 Ak budú existovať dostatočné záruky na prijatie návrhov zákonov opísaných v článku 3 a 4 a ak dôjde k uzavretiu pracovných zmlúv u všetkých lekárov, ktorí podali výpovede spôsobom uvedeným v čl. 6 čl. 7 tohto memoranda bude akcia ukončená uzatvorením pracovných zmlúv v súlade s čl. 7.

11. **Riešenie sporov**

- 11.1 Spory zmluvných strán týkajúce sa obsahu tohto memoranda alebo súvisiace s týmto memorandom budú riešiť zmluvné strany vzájomným rokovaním.
- 11.2 Na dohľad nad vykonávaním tohto memoranda zmluvné strany zriadia spoločnú komisiu. Spoločná komisia bude mať paritné zloženie po štyroch zástupcoch z každej zmluvnej strany a bude sa schádzať kedykoľvek o to požiada niektorá zo zmluvných strán. Členov spoločnej komisie za vládu Slovenskej republiky menuje predseda vlády Slovenskej republiky.

12. **Záverečné ustanovenia**

- 12.1 Memorandum sa uzatvára na neurčitý čas a jeho platnosť sa skončí na základe dohody zmluvných strán.
- 12.2 Memorandum sa môže meniť a dopĺňať o skutočnosti, ktoré nie sú obsahom memoranda na základe vzájomnej dohody zmluvných strán písomnou formou.
- 12.3 Memorandum nadobúda platnosť a účinnosť podpisom oboch zmluvných strán.

V Bratislave dňa 03.12.2011

Za vládu Slovenskej republiky



.....
predsedníčka vlády Slovenskej republiky

Iveta Radičová

V Bratislave dňa 3.12.2011



.....
Za Lekárske odborové združenie

Marián Kollár, predseda